

Голас Радзімы

№ 45 (1460)
11 лістапада 1976 г.

ГАЗЕТА БЕЛАРУСКАГА ТАВАРЫСТВА ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЯХ З СУАЯЧЫННІКАМІ ЗА РУБЯЖОМ
(БЕЛАРУСКАЕ ТАВАРЫСТВА «РАДЗІМА»)

Цана 2 кап.
Год выдання 21-ы

Плошча Перамогі ў Мінску... Да помніка-абеліска воінам і партызанам, якія загінулі ў бітвах Вялікай Айчыннай вайны, да Вечнага агню, што палае ў гонар герояў, аддаўшых жыццё за наша шчасце, кладуць кветкі маладыя, уступаючы ў новае жыццё.
Фота В. АНДРОНАВА.

РАБОЧАЯ ДЫНАСТЫЯ:
ПАНЯЦЦЕ
НАРОДЖАНАЕ
НАШЫМ ЧАСАМ

[«Фамільны характар»]

стар. 3, 4-5

САВЕЦКАЯ КНИГА —
НОСЬБІТ САМЫХ
ГУМАНЫХ ІДЭЙ

[«На 113 языках
народов мира»]

стар. 6

ПІСЬМЕННІК
В. ЛУКША ЗАКОНЧЫЎ
КНИГУ
ПРА НАФТАБУД...

[«Сустрэча»]

стар. 7

Кар'ера Вітольда Грыца

нашай маралі, з'яву: імкненне любымі сродкамі паскорыць свой «шлях наверх». Таму ў нарысах пра дзелавых людзей можна падчас сустрэч падобнае: «скажам адразу, што кар'еру, маючы на ўвазе службовы рост, аўтар лічыць з'явай станоўчай...»

Хто робіць кар'еру ў савецкім грамадстве? Дзеля чаго? Як? Пакуль ты, дарагі чытач, намалюеш ва ўяўленні адказы — хто і як прыходзіць да ўлады ў краінах, дзе ты жывеш, раскажам адну звычайную для нас гісторыю.

Жыў у вёсцы Ясная Паляна

на Гродзеншчыне хлопчык. Вучыўся ў школе. Потым стаў калгасным механізатарам. Араў, сеяў — вырошчваў хлеб. Дарытлівы і самалюбівы быў хлопец — у любой справе імкнуўся стаць лепшым, першым. Не саромеўся папытаць у старэйшых, перарабіць сапсаванае. З

ахвотай паехаў на конкурс маладых механізатараў — цікава ж як! — і стаў пераможцам.

Так упершыню імя юнака з Ашмяншчыны з'явілася на старонках рэспубліканскіх газет. Нарыс у маладзёжным часопісе называўся «Вітольдава поле». Зусім юны трактарыст як бы ўвасабляў сабой пасляваеннае пакаленне беларускай вёскі, новы тып хлябароба, гаспадара зямлі і тэхнікі.

Здавалася, чалавек знайшоў сябе. Работа прыносіла зада-
[Заканчэнне на 2-й стар.]

СЛОВА «кар'ера» ў савецкім грамадстве ўжываецца не часта. І не таму, што адсутнічае з'ява, якая лаканічна вызначаецца ім. Імкненне да больш высокай пасады прымушае чалавека патрабавальнай адносіцца да сябе, памнажаць свае веды, паляпшаць работу. І ў рэшце рэшт такое жаданне ідзе на карысць усяго грамадства. Толькі мы часцей называем гэта службовым ростам. Бо вытворныя ад слова «кар'ера» — кар'ерызм, кар'ерыст — абзначаюць негатывную, паводле

**ШКОЛЬНІКІ
НАВІВАЮЦЬ
ПРАФЕСІІ**

У Клецкім раёне пачаў працаваць міжшкольны вучэбна-вытворчы камбінат працоўнага навучання і прафесійнай арыентацыі. Ён створаны з дапамогай пяці калгасаў, двух саўгасаў і камбіната бытавога абслугоўвання. Гаспадаркі выдзелілі неабходную тэхніку, дапамаглі ў абсталяванні класаў.

На камбінаце займаюцца 410 вучняў навакольных сярэдніх школ. З улікам патрэб раёна ў кадрах масавых прафесій яны набудуць спецыяльнасці трактарыста - машыніста шырокага профілю, токара, швачкі індывідуальнага пашыву адзення, электрамонтажніка.

У працэсе навучання школьнікі выконваюць заказы калгасаў і саўгасаў, прадпрыемстваў раёна.

ПАДЗЕІ ● ЛЮДЗІ ● ФАКТЫ

ПАДЗЕІ ● ЛЮДЗІ ● ФАКТЫ

КАСТРЫЧНІЦКАЕ СВЯТА Ў МІНСКУ

Савецкая краіна адсвяткавала 59-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. У Маскве на Краснай плошчы адбыўся ваенны парад і дэманстрацыя працоўных, прысвечаная дню нараджэння нашай сацыялістычнай Радзімы.

Як заўсёды ў вялікія святы, урачыстая і прыгожая была Цэнтральная плошча горада-героя Мінска. У 11 гадзін раніцы на ўрадавую трыбуну ўзнімаюцца кіраўнікі партыі і ўрада Беларускай рэспублікі. Камандуючы войскамі Чырванасцяжнай Беларускай ваеннай акругі генерал-палкоўнік танкавых войск М. Зайцаў аб'яўджае войскі. Ад імя і па даручэнню Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Беларусі і ўрада рэс-

публікі ён вітае і віншуе воінаў Чырванасцяжнай ваеннай акругі, працоўных чатыры разы ардэнааноснай Савецкай Беларусі, горада-героя Мінска з 59-й гадавінай Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Адгрымелі гукі ўрачыстага марша, з якім прайшоў зводны ваенны аркестр. Пачынаецца святочная дэманстрацыя працоўных сталіцы Савецкай Беларусі. Наперадзе калон — сцяг горада-героя Мінска, сцягі, якімі адзначана працоўная доблесць мінчан. Партыі, Радзіме рапартавалі мінчане аб дасягнутых поспехах.

Маляўнічым было шэсце фізкультурнікаў нашай сталіцы, прадстаўнікоў спартыўных таварыстваў, чые выхаванцы прынеслі сусвет-

ную славу нашаму спорту. Дэманстрацыі працоўных прайшлі ва ўсіх гарадах, пасёлках, вёсках Савецкай Беларусі.

НА ЗДЫМКАХ: парад войск і дэманстрацыя працоўных у Мінску. Фота Л. ПАПКОВІЧА, К. ЯКУБОВІЧА.

спосаб жыцця — савецкі

ФАМІЛЬНЫ ХАРАКТАР

Духоўная блізкасць бацькоў і дзяцей, а не іх матэрыяльная ўзаемазалежнасць адзін аднаго ва ўмовах сацыялістычнага грамадства асноўную ролю ў фарміраванні сямейных адносін. Аб гэтым на прыкладзе сям'і рабочага Мінскага станкабудаўнічага завода імя Кастрычніцкай рэвалюцыі Васіля РЫЖКОЎСКАГА расказвае журналіст Вячаслаў ХАДАСОЎСКІ.

ДЫНАСТЫЯ

Дарога да завода не доўгая. Адрозна ад пад'езда сцяжынка паварочвае да ракі. Пяройдзеш лёгкі пешаходны мосцік, мінеш кароткі завулак — і вось яны, прыземістыя, чырвонай цэгля карпусы завода, новая прахадная, стрыманы гул машын — усё такое знаёмае і дарагое Васілю Рыжкоўскаму.

Раней, калі ўся сям'я жыла ў яго, Васіль Цімафеевіч часта хадзіў тут разам з сынамі. Бывала, усе сустрэчныя азіраліся: «Рыжкоўскія на змену ідуць». Цяпер старэйшы абзаваліся сваімі сем'ямі, жывуць у асобных кватэрах. Але бацька не засмучаецца. Ён перакананы: галоўную жыццёвую дарогу яго дзеці не пераменяць ніколі. Назаўсёды, як метал пад гарачым полымем ацэтылену, прыкіпелі яны да завода. Цяпер ён стаў і іх заводам.

Амаль сто гадоў — такі, калі класіці разам, заводскі стаж станкабудаўнікоў Рыжкоўскіх. Іх шасцёра — бацька, чаццёра сыноў і дачка. Ільвіная доля такога саліднага стажу выпадае, вядома, на долю Рыжкоўскага-старэйшага. Васіль Цімафеевіч прайшоў на завод яшчэ ў 1938 годзе. Толькі чатыры гады з таго часу правёў па-за сценамі роднага прадпрыемства. То былі ваенныя гады, калі слесар-монтажнік стаў партызанам.

Аб працоўным шляху ветэрана можна расказаць асобна, і расказ гэты будзе цікавым, як і сама біяграфія старога слесара. Але вось я гартую старонкі бланкота, прыпамінаю ўсё пачутае аб гэтай дружнай сям'і і бачу, што рабочы лёс сыноў складваецца не менш цікава. Сыны хутка «даганяюць» бацьку і па прызнаману майстэр-

ству, і па вядомасці, і нават па стажу работы. Старэйшага — Антона — менш чым праз два гады стануць называць «ветэранам завода I ступені» — 20 гадоў налічвае яго стаж.

16 гадоў аддаў заводу Міхаіл, 14 — Аляксандр. Малодшыя дзеці — дачка Святлана і сын Мікалай — працуюць на заводзе менш.

Пяцёра дзяцей — пяцёра розных характараў. Кажуць, што больш за іншых пераняў бацькоўскія рысы Антон. Такі ж адданы ў рабоце і такі ж прынцыповы: абавязкова давядзе да канца любую справу. Вядома, што старэйшаму ў вялікай сям'і заўсёды даводзіцца цяжэй — трэба быць памочнікам бацькоў. У 15 гадоў прывёў яго бацька на завод. Пачаў Антон вучнем фрэзероўшчыка. Па вечарах хадзіў у школу. Пасля арміі закончыў школу майстроў. Дыспетчар, майстар, лютым старшы майстар цэха, а цяпер — начальнік планаваразмеркавальнага бюро. Пасада клопатная і цяжкая, але Антон упэўнены, што гэта не канец яго кар'еры. Мае намер паступіць у інстытут.

У адным цэху з Антонам працуе малодшы брат Мікалай — электрык. Вярнуўшыся з арміі, ён не ламаў галаву, куды пайсці працаваць; вядома ж, на свой завод.

Святлана — вось ужо тры гады інжынер-канструктар. Як і ўсе яе браты, прыйшла на завод пасля васьмігодкі, працавала чарцёжніцай, закончыла вярхоўную школу, потым — політэхнічны інстытут. Зноў вярнулася ў аддзел галоўнага канструктара, але ўжо інжынерам. Цяпер распрацоўвае вузлы унікальных балансавальных станкоў. Гэтак жа стаў інжынерам і Міхаіл. Толькі нядаўна ён перайшоў у праектны інстытут — праца бліжэй да яго інжынернага профілю.

Непадобныя характары, розныя прафесіі, неаднолькавыя мэты ў жыцці. Але ёсць у гэтых людзей і агульнае, уласцівае Рыжкоўскім у цэлым.

— Галоўнай рысай іх характараў я назваў бы пачуццё сямейнай годнасці, гэтакі добры фамільны гонар, — кажа Аляксандр.

[Заканчэнне на 4—5-й стар.]

крэтных прыкладах вытворчасці...

Тыя перавагі, пра якія гаворыць дырэктар, можна дапоўніць данымі сацыялагі. Як паказалі іх даследаванні, праведзеныя на некалькіх мінскіх заводах, фундаментальныя веды, трывалыя працоўныя навыкі, упэўненасць у сабе даюць маладому рабочаму з сярэдняй адукацыяй значныя перавагі: амаль удвая скарачаецца ў яго так званы «час знаходжання на адным разрадзе», гэта значыць, хутка расце кваліфікацыя. Сёння ўжо адзінаццаць мінскіх прафесійна-тэхнічных вучылішчаў даюць сваім выпускнікам не толькі рабочы дыплом, але і атэстат сталасці.

...Пачаўшы гэты рэпартаж са своеасаблівых «групных экзаменаў» у прафесійна-тэхнічнае вучылішча, я хачу закончыць яго размовай аб экзаменах у вышэйшых навучальных ўстановах. Справа ў тым, што маладыя мінчане змаглі ацаніць вартасць сярэдніх прафесійна-тэхнічных вучылішчаў яшчэ ў адных адносінах. Не прайграючы выпускніку школы ў якасці навучання, выхаванец ПТВ не мае ў параўнанні з ім ніякіх сацыяльных абмежаванняў. Закончыўшы рабочае вучылішча, ён можа на агульных і роўных падставах паступаць на вярхоўны і заводныя аддзяленні любога інстытута, а тыя, хто атрымаў дыпламы з адзнакай, маюць права паступаць і на дзённыя аддзяленні вышэйшых навучальных устаноў.

Важна адзначыць, што магчыма працягваць вучобу пасля заканчэння прафесійна-тэхнічнага вучылішча — права зусім не фармальнае. Сёлета ў Мінску, напрыклад, паступілі ў інстытуты 162 выпускнікі рабочых вучылішчаў, у тэхнікумы — 370.

Зразумела, прафесійна-тэхнічныя вучылішчы створаны для таго, каб рыхтаваць рабочыя кадры. Тады, у калідоры Мінскага сярэдняга прафесійна-тэхнічнага вучылішча № 8, я разгаварыўся з навучэнцамі аб іх далейшых жыццёвых планах.

— Калі не прымуць у ПТВ, пайду ва ўніверсітэт — там конкурс нізкі, — пажартаваў адзін з абітурыентаў.

Усе расмяяліся, а я ўспомніў аб той долі ісціны, якая, згодна з вядомай прымаўкай, хаваецца ў кожным жарце...

П. БАРЫСАЎ.

Попыт на кнігі ў гродзенцаў велізарны. Таму ў горадзе адкрыта шмат кнігарань і сярод іх — буйнейшы магазін «Раніца», чые вітрыны працягнуліся на цэлы квартал па вуліцы Маставой. Падпісныя выданні, тэхнічную і палітычную літаратуру, творы беларускіх пісьменнікаў і кнігі краін сацыялізму можна набыць тут.

НА ЗДЫМКУ: у адзеле літаратуры краін сацыялізму магазіна «Раніца» ў Гродна.

Фота Я. КАЗЮЛІ.

ЗЕМЛЯКІ ВІТАЮЦЬ КАСТРЫЧНІК

ДАРАГІЯ землякі!
Прыміце ад мяне і маёй жонкі Вінфрэд шчырыя віншаванні і самыя сардэчныя пажаданні з выпадку рэвалюцыйнага свята Вялікага Кастрычніка. Новых вам поспехаў у мірным будаўніцтве. Калі б вы ведалі, якой радасцю нападуняецца маё сэрца, калі чую пра дасягненні любімай Радзімы ў розных галінах народнай гаспадаркі, навукі, культуры!

А такіх радасных паведамленняў становіцца ўсё больш. І так іншы раз забаліць душа — пабываць бы

на Радзіме, зірнуць яшчэ хоць разок на родныя мясціны. Але, на жаль, няма такой магчымасці: жыццё тут дарагое, прыходзіцца эканоміць. Плаціць трэба за ўсё. Хутка нават за паветра давядзецца плаціць.

Скажаце — перабольшваю. Не. Хоць саветскім людзям часам нават цяжка паверыць, у якіх неверагодных умовах жыве просты чалавек у капіталістычным свеце, якую няроўнасць нараджае гэта сістэма.

На маёй Радзіме да 1917 года было такое ж станові-

шча. Але сацыялістычная рэвалюцыя змяніла гэты лад, нарадзіла новае грамадства свабодных працаўнікоў. Вось чаму ў гэтыя святочныя дні я разам са сваямі суайчыннікамі, якія жывуць і працуюць на роднай зямлі, разам з усімі прагрэсіўнымі людзьмі зямлі гавару: «Няхай жыве Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя, якая паклала пачатак новай эры ў гісторыі чалавецтва!»

Уладзімір БЯГАНСкі.
Англія.

ДОБРЫ дзень, мілая Радзіма! Віншую твой народ з найвялікшым святам — 59-й гадавінай Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі! Жадаем новых поспехаў у няспынным шэсці да вяршынь камунізму.

Нам, сучаснікам і сведкам пралетарскай рэвалюцыі 1917 года, асабліва радасна бачыць, як далёка наперад рушыла наша Радзіма. Калі ў думках акінуць позіркам пройдзены шлях, успомніць, з якімі цяжкасцямі давялося сутыкнуцца саветскім людзям — контррэвалюцыя, інтэрвенцыя, гандлёва-эканамічная блакада, жахі другой сусветнай вайны, — міжволі ўзнікае шчырае пачуццё

гонару за свой народ, які пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі ажыццявіў вялікія ідэалы марксізму-ленінізму. Сёння саветскі лад жыцця на справе даказвае свае перавагі перад капіталістычным. Вашы працоўныя перамогі не толькі ўмацоўваюць магутнасць і расшыраюць магчымасці Краіны Саветаў ва ўсіх галінах, але і з'яўляюцца лепшай прапагандай ідэй сацыялізму і камунізму, служаць маяком для прагрэсіўных сіл ва ўсім свеце.

З павагай
Надзея і Рыгор МАРТЫНЮКІ.
Канада.

СОВЕТСКИЙ Союз, а вместе с ним трудящиеся всех стран в пятьдесят девятый раз празднуют победу социалистической революции на одной шестой земного шара. На развалинах бывшей царской России за 59 лет выросло могучее государство — Союз братских народов. Руками рабочих и крестьян построено новое общество.

Капитализм страшится достижений СССР, понимая, что успехи Страны Советов — первого в мире государства рабочих и крестьян — залог победы пролетариата всего мира. И не зря сегодня, как и вчера, взоры всех обездоленных и угнетенных обращены к моей Родине — Советскому Союзу. Он служит примером всем борющимся за свободу и национальную независимость.

Честь и слава тебе, дорогая Родина!
Да здравствует мир во всем мире!
Слава Великому Октябрю!

Нита ТИТКО.
США.

лас Радзімы» шчыра дзякуюць усім прагрэсіўным арганізацыям нашых суайчыннікаў і асобным землякам, якія прыслалі свае віншаванні ў сувязі з 59-й гадавінай Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Гадзі чатыры назад Крычаўскаму цэментна-шыфернаму камбінату тэрмінова спатрабілася некалькі кватэр для рабочых. Свабоднага жылля прадпрыемства не мела, таму вырашана было як мага хутчэй пабудаваць два двухкватэрныя дамы. Зварнуліся ў інстытут «Магілёўграмадзянпраект»: дапамажыце, час не церпіце.

За выкананне гэтай просьбы інстытут адразу ўзяцца не мог: сабралася многа заявак і ўсе неадкладныя.

«Але выхад у вас ёсць. Зварніцеся ў наша грамадскае канструктарскае бюро. Там нядаўна закончылі распрацоўку, а за новую, здаецца, яшчэ не ўзяліся», — параілі ў інстытуце крычаўцам.

Па праўдзе кажучы, не з вялікай ахвотай прыйшлі ў ГКБ прадстаўнікі камбіната. Вельмі ўжо маладыя канструктары заняты тут, і працуюць яны на грамадскіх пачатках — за «дзякуй», ды яшчэ пасля рабочага дня — каму ахвота старацца? Карацей — не верылася ім, што з сур'ёзнай арганізацыяй будучы мець справу.

Але сумненні былі дарэмныя. Праект быў выкананы ў абумоўленыя тэрміны і адпавядаў самым строгім тэхнічным патрабаванням. Уздзячнасць сваю заказчык праявіў незвычайна: ён заключыў з грамадскімі канструктарамі дагавор на распрацоўку новага праекта.

Так было ў пачатку дзейнасці грамадскага канструктарскага бюро. А цяпер ужо каля дваццаці яго праектаў ажыццяўлены. Гэта стралковы цір і гараж для аўтобусаў у Магілёве, склад мінеральных угнаенняў у калгасе імя Кірава Шклоўскага раёна, сталовая для піянерскага лагера магілёўскай гарадской бальніцы, два летнія домікі для турбазы «Днепр» і іншае. Пяць праектаў зараз «у рабоце» — так што недахопу ў заказчыках няма. Ім выгадна, калі праекты выконвае грамадскае канструктарскае бюро — гэта і хутчэй і часам нават дзешавей.

Напрыклад, за распрацоўку праектаў летніх домаў заказчык — абласны савет па турызму і экскурсіях — не заплаціў, як кажуць, ні капейкі. Такія выпадкі прадугледжвае «Палажэнне аб грамадскім канструктарскім бюро». Яно распрацавана райкомам камсамола і камітэтам камсамола інстытута, пад кіраўніцтвам якіх працуе бюро.

У палажэнні таксама выкладзены асноўныя задачы, структура ГКБ, правы і абавязкі яго членаў. У грамадскім канструктарскім бюро можа ўдзельнічаць кожны работнік інстытута. Галоўнай мэтай бюро з'яўляецца павышэнне творчай актыўнасці моладзі. Распрацоўка праектаў вядзецца на грамадскіх пачатках у свабодны ад работы час. Навукова-тэхнічнае кіраўніцтва ажыццяўляе савет ГКБ.

Прыкладна на такіх асновах вядзецца работа ва ўсіх грамадскіх канструктарскіх бюро, якія створаны ў многіх навуковых, праектных і навуковых установах, на прадпрыемствах краіны. Выгадна існаванне ГКБ і інстытута. Дзякуючы дзейнасці бюро, скарацілася чарга на праектаванне, а значыць, менш стала спешкі ў рабоце канструктараў і архітэктараў, павысілася якасць распрацовак.

Найбольшыя ж выгоды маюць самі ўдзельнікі грамадскага канструктарскага бюро. Вось што, напрыклад, гаворыць архітэктар Юрый Іўжэнка:

— Наша работа — творчая. Гэта яшчэ больш адчуваеш, калі ажыццяўляеш сваю ідэю, працуеш без падказкі, самастойна. Тады паўне праяўляюцца твае здольнасці, ты атрымліваеш сапраўднае задавальненне: задачу вырашыў ты сам. ГКБ прадстаўляе нам, маладым, пачынаючым канструктарам і архітэктарам, магчымасць стаць паўнапраўнымі аўтарамі.

— Гэта, бадай, самае галоўнае, што прыводзіць нашых хлопцаў і дзяўчат у грамадскае канструктарскае бюро, — падтрымаў Юрыя кіраўнік ГКБ Генадзь Парошын. — Але ёсць і іншыя прычыны. Я ўспамінаю час, калі бюро толькі стваралася і выконвала першыя праекты. Яно тады было не такім шматлікім, як цяпер.

Аднойчы, пасля таго як заказчык перавёў на рахунак райкома камсамола грошы — аплату за праект, члены бюро набылі пучэўку і з'ездзілі на некалькі дзён у Ленінград. Мы, як вядома, можам выкарыстоўваць 50 працэнтаў з атрыманай сумы на пакупку па беззьяўнаму разліку спартыўнага і турысцкага інвентару, на паходы, экскурсіі, паездкі.

З кожнай наступнай паездкай — у Маскву, Хатынь, Брэст — нашы рады папаўняліся новымі членамі.

У гутарцы прымае ўдзел канструктар Тамара Казакова. Яна — сакратар камітэта камсамола інстытута. І погляд яе на ГКБ сваясабліва — сакратарскі:

— Мне здаецца вельмі каштоўным тое, што наша бюро арганізоўвае, аб'ядноўвае людзей, вучыць іх жыць інтэрасамі калектыва. Канструктары разам працуюць і сумесна праводзяць адпачынак. А ён стаў больш змястоўным і цікавым.

...Я развітаўся з маімі субсясёдамі і выйшаў на вуліцу. Ужо сцямянела. Перайшоўшы на другі бок, азірнуўся. У інстытуце «Магілёўграмадзянпраект» святлілася некалькі вокнаў. Былі відаць постэці, схіленыя над сталом, — пачынаўся звычайны рабочы вечар.

В. РЫБЦКІ.

АД РЕДАКЦЫІ:

Беларускае таварыства па культурных сувязях з суайчыннікамі за рубяжом (таварыства «Радзіма») і рэдакцыя газеты «Государство»

ФАМІЛЬНЫ ХАРАКТАР

СТАРЭЙШЫ ЧЛЕН СЯМ'І

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)
сандр Бароўскі, начальнік цэха, дзе працуюць Антон і Мікалай і дзе раней працавалі Аляксандр і Міхаіл. — Вельмі развіта ў іх пачуццё калектывізму, узаемавыручкі. За свой завод, цэх, каманду самі «выкладуцца» да канца і іншых распяляць.

ГАЛОУНЫ ПРЫНЦЫП

Васіль Цімафеевіч толькі пацискае плячамі, калі пачынаюць гаворку пра яго педагогічны талент: маўляў, нічога асаблівага, у любой добрай сям'і дзеці вырастаюць добрымі.

Але тым не менш усё жыццё старога рабочага — сапраўдная педагогічная паэма. Больш як тры дзесяці вучняў на заводзе, якія сёння самі сталі настаўнікамі. Пяцёра дзяцей, якімі ганарыліся б любыя бацькі...

Васіль Цімафеевіч не прызнае «лозунгавых» метадаў выхавання. Асабістаму прыкладу ён аддае перавагу.

— Мы з дзяцінства бачылі, як добрасумленна ставіцца бацька да любой справы, — кажа Антон, — як паважаюць яго за гэта людзі. Нас таксама выхоўвалі ў працы. З малых гадоў кожны меў свае хатнія абавязкі, дапамагаў малодшым. І гэта працавітасць сёння наш самы каштоўны жыццёвы багаж.

У старой камодзе, дзе захоўваюцца сямейныя рэліквіі, ёсць скрыначка, у якой разам з бацькоўскім ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга ляжаць «рэгаліі» сыноў — армейскія значкі выдатнікаў, знакі пераможцаў спаборніцтва ў дзевятай пяцігодцы, пісьмы з падзякамі, граматы...

— Ордэнаў у сыноў пакуль

няма, — жартуе Ніна Нічыпараўна, — але, думаю, чакаць іх засталася нядоўга. Працавітасцю дзеці ў бацьку пайшлі.

Ніна Нічыпараўна — распрадчыца сямейнай «казны», і толькі яна ведае, як нялёгка даводзілася ў пасляваенныя гады, калі працаваў адзін муж.

— Але ні тады, ні пазней у нас не бывала канфліктаў з-за грошай. Абноўкі купляліся таму, каму яны былі больш патрэбны. Дзеці гэта разумелі і не крыўдзіліся.

Пайшлі працаваць сыны. Сям'і стала матэрыяльна лягчэй. Ды і заробкі на заводзе растуць пастаянна. Пакуль жылі ўсе разам — грошы былі агульныя. Але васьмь адзін за адным пажаніліся старэйшыя сыны, выйшла замуж дачка; сыны вырашылі жыць самастойна. Бацькі не прырэчылі: няхай вучацца гаспадарыць самі. Цяпер дзеці матэрыяльна

не залежны ад бацькоў. Але сямейныя вузы ад гэтага не аслабелі. Дня не праходзіць, каб хто-небудзь з сыноў не наведваў старых. У бацькоўскай прасторнай кватэры збіраюцца на святы, дні нараджэння, тут «якіяжкія минуты» пакідаюць для догляду ўнукаў.

Я быў у Рыжкоўскіх напярэдадні выхадных. Тэлефон званіў увесь вечар, сыны наперабой угаворвалі бацьку ехаць з ім па грыбы. У Антона і Міхаіла ўласныя аўтамашыны, і яны, вялікія аматары падарожнічаць, заўсёды запрашаюць з сабою бацьку і маці.

— «Канфлікт пакаленняў» узнікае, калі бацькі адкрыта ўмешваюцца ў жыццё дарослых дзяцей, навязваюць свае густы, — гаворыць Ніна Нічыпараўна. — Мы вучылі галоўнаму — цаніць працу і дружбу. Астатняму іх навучыла жыццё.

Мабыць, гэта той, адзіны выпадок, калі не толькі чалавек упрыгожвае месца, але і месца ўпрыгожвае чалавека. Няўмелымі падлеткамі прыходзілі Рыжкоўскія на станкабудаўнічы, і ва ўсіх іх канчаткова склаўся тут свой характар.

У сям'і кажуць: «наш завод». Нават Ніна Нічыпараўна, якая ні дня не працавала ў цэхах, ведае ўсіх таварышаў мужа і дзяцей, брыгадзіраў, майстроў, усе заводскія навіны і справы. Пра іх часта гавораць дома. «Наш завод», таму што ўдзельны час ён быў нібыта яшчэ адным, самым старэйшым членам іх сям'і.

Дапамагаў гаварыць дзяцей. Цяжка ў тыя гады было з дзіцячымі садамі, але дзецім Рыжкоўскіх месца знаходзілася. Летам — заводскі піянерскі лагер. Зімовыя каникулы хлапчункі таксама праводзілі ў загарадным заводскім прафілакторыі.

Завод выдаў траім з дзяцей

КОРАБЛЬ, УВЕРЕННО ИДУЩИЙ ВПЕРЕД

Французский писатель Арман ЛАНУ рассказал о своей недавней поездке в Советский Союз.

— В Москву мы приехали в пятницу — половина членов Гонимой академии во главе с нашим президентом Эрве Базеном, по приглашению Союза писателей СССР, — говорил А. Лану. — Если для моих коллег это была первая, вторая или в лучшем случае третья встреча с Советской страной, то для меня она была, кажется, уже двенадцатой. Впервые я приехал в Москву в 1959 году на съезд советских писателей.

— Что вам, как писателю, сегодня прежде всего бросилось в глаза?

— Перемены. Большие перемены. В жизни людей — живут лучше, одеваются лучше, это видно, так сказать, невооруженным глазом. Еще красивее стала Москва, да и не только она. Поражает размах жилищного строительства, его темпы поистине грандиозны. Великолепно развит общественный транспорт, что поражает всех иностранцев, так как это одна из острых проблем большинства городов Западной Европы. Во всей советской жизни заметен очевидный прогресс.

Арман Лану обращается затем к теме, которая его волнует больше других, — литературу.

— Приятно, а главное полезно, — говорит он, — что за последние годы читающая публика наших стран стала взаимно лучше знать современные произведения, новые имена в литературе. Меня радует, что в Советском Союзе издаются много современных французских писателей, например Эрве Базена, Франсуазу Саган, других представителей критического реализма, что переведены произведения писателей, искавших новые пути в романе. Кстати, я думаю, что эти поиски уже завершились, и завершились бесплодно, но советские литературные журналы были правы, познакомив с ними своих читателей.

Такой подход в Советском Союзе к знакомству с нашими творческими направлениями, ли-

тературными течениями — реальный вклад в расширяющиеся культурные связи между нашими странами. Умножились также обмен преподавателями языков, культурными делегациями, развивается туризм. Все это отвечает духу и букве Заключительного акта общеевропейского совещания. Можно лишь радоваться, что в Советском Союзе серьезно и глубоко относятся к реализации положений документа, принятого год назад в Хельсинки. Я уверен, что создана хорошая база, чтобы двигаться дальше по этому пути.

— Приходилось ли вам встречаться с советскими читателями ваших книг?

— Конечно. И неоднократно. Меня всегда поражаало, что в Советском Союзе хорошо знают зарубежную литературу. Я знаю, что первым иностранным языком у вас является английский, но мне представляется, что второй — это французский. А может быть, у вас просто любят французскую литературу? Во всяком случае, порой просто удивляешься, что советским читателям так хорошо знакомы французские авторы. И не только прозаики, а и поэты, что особенно поразительно, учитывая сложность перевода. Я не говорю уж об Арагоне или Элюаре, но широко известны в вашей стране Аполлинер, Рембо, Бодлер и другие. Едва ли можно похвалиться, что на своей родине они пользуются такой же известностью.

— Кто больше знаком и близок вам из советских авторов?

— Я очень ценю произведения Чингиза Лйтматова. Мне близки по манере письма, раскрытию характеров повести Василя Быкова. Из поэтов я, пожалуй, лучше других знаю творчество Е. Евтушенко и А. Вознесенского. Но перечислять можно долго — современная советская литература очень богата и интересными авторами, и глубокими произведениями.

Мы вновь возвращаемся к теме, с которой начали: о поездке группы французских писателей по Советскому Союзу, Сибири, Средней Азии.

— Сибири! — восклицает

А. Лану. — Это удивительный край. Мы были в Иркутске, на Байкале. Меня очень интересует тема декабристов, я постарался посетить некоторые места их ссылки. В остальном Сибирь произвела на меня впечатление своими огромными просторами, уникальными пейзажами, быстрым индустриальным развитием.

Каждому отправляющемуся в среднеазиатские республики я бы советовал побывать в Ташкенте. Столица Узбекистана — образец рационального и одновременно изящного градостроительства на месте старого, разрушенного землетрясением города.

— А какое самое яркое впечатление у вас осталось от поездки?

— Трудно ответить на этот вопрос. Впечатлений очень много, все они по-своему ярки. Но поистине оставила неизгладимый след, обычная, может быть, для советских людей, сцена на Пискаревском кладбище в Ленинграде. К монументу в память ленинградцев, погибших во время блокады, двое молодых людей в день свадьбы принесли букеты цветов. У меня стояли слезы на глазах, когда я смотрел на них. Для меня это было, как бы точнее сказать... переключкой поколений, как бы поклон сегодняшнего поколения тому, которое боролось, не жалея жизни, за его счастье. Я и сейчас взволнован, когда вспоминаю эти минуты...

Мы помолчали. Затем Арман Лану, справившись с волнением, улыбнулся:

— Кстати, о свадьбах. Очень понравилось, что их празднуют у вас, разъезжая в автомобилях, украшенных лентами и цветами. Трогательно и приятно.

Как бы завершая изложение своих впечатлений, писатель сказал:

— В вашу страну приехать всегда поучительно и интересно. Она вся в движении, словно большой корабль, уверенно идущий вперед к своему будущему.

за мяжкой і дома

ВЫСТУПЛЕНИЕ А. ГУРЫНОВИЧА

У ПЕРШЫМ ПАЛІТЫЧНЫМ КАМІТЭЦЕ

На пасяджэнні Першага палітычнага камітэта XXXI сесіі Генеральнай асамблеі ААН пры абмеркаванні пытання «Аб заключэнні сусветнага дагавору аб непрымяненні сілы ў міжнародных адносінах» з прававой выступіў міністр замежных спраў Беларускай ССР А. Гурыновіч. Ён зрабіў падрабязны аналіз прадстаўленага праекта дагавору і выказаўся за строгае захаванне прынцыпу непрымянення сілы ў адносінах паміж дзяржавамі.

Дэлегацыя Беларускай ССР, сказаў А. Гурыновіч, горада падтрымлівае прапанову аб заключэнні сусветнага дагавору аб непрымяненні сілы і жадае стаць сааўтарам праекта рэзалюцыі па гэтым пытанню, да якога ўжо далучыліся многія дэлегацыі краін Еўропы, Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі.

СЯБРЫ З ЧЭХАСЛАВАКІ

Па запрашэнні Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі ў рэспубліцы знаходзілася дэлегацыя Саюза чэхаславацка-савецкай дружбы на чале з членам камітэта СЧСД Паўднёва-Чэшскай вобласці Вацлавам Швепешам.

У Беларускам таварыстве дружбы ў час цёплай таварыскай гутаркі старшыня прэзідыума праўлення гэтага таварыства В. Смірнов, старшыня праўлення Беларускага аддзялення Таварыства савецка-чэхаславацкай дружбы, рэдактар газеты «Советская Белоруссия» А. Зінін і госці з ЧССР абмяняліся думкамі па пытаннях далейшага расшырэння і паглыблення сяброўскіх сувязей і супрацоўніцтва паміж савецкай і чэхаславацкай грамадствамі.

Госці аглязелі славуцасці горада-героя Мінска, наведалі мемарыяльны комплекс Хатынь і Курган Славы. У сярэдній школе № 111, Беларускам інстытуце механізацыі сельскай гаспадаркі, на падшыпніковым заводзе яны азнаёміліся з работай аддзяленняў Таварыства савецка-чэхаславацкай дружбы.

Сардэчна віталі членаў дэлегацыі працоўныя горада Гомеля. Госці пабывалі таксама ў Брэсце.

СУПРАЦОЎНІЧАЮЦЬ МАШЫНАБУДАЎНІКІ

Камбінат «Фортшрыт» у ГДР выпускае комплекс машын для сельскай гаспадаркі. Яго прадукцыя экспартуецца ў СССР і іншыя сацыялістычныя краіны.

Вялікім попытам карыстаюцца сенакасілі Е-301 з маркай гэтага камбіната, на якіх устаноўлены рухавікі Д-50, вырабленыя на Мінскім матарным заводзе.

Для сустрэчы са спецыялістамі ГДР, абмеркавання з імі перспектывы далейшага супрацоўніцтва выязджаў ў двухтыднёвую камандзіроўку начальнік экспартнага бюро матарнага завода А. Кахановіч. Былі вырашаны пытанні тэхнічнага абслугоўвання рухавікоў Д-50. Адным з самых важных момантаў камандзіроўкі было знаёмства з ходам выпрабаванняў новых рухавікоў.

Высветлілася, што новая мадэль беларускіх матараў адпавядае ўсім патрабаванням навукова-тэхнічнага прагрэсу.

МІНСК—СЭНДАЙ

Гарадамі-пабрацімамі з'яўляюцца Мінск і Сэндай. Паміж імі сталі традыцыйнымі ўзаемныя відзіты дэлегацый, абмен выстаўкамі, інфармацыяй. У канцы кастрычніка па запрашэнні Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі Мінск наведала дэлегацыя аддзялення таварыства «Японія—СССР» прэфектуры Міягі на чале з старшыней яе праўлення Сігэо Міхэру.

Гасцям з горада Сэндай — адміністрацыйнага цэнтру гэтай прэфектуры — прыняў старшыня выканкома Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных М. Кавалёў. У час гутаркі адбыўся абмен думкамі па пытаннях далейшага развіцця дружэлюбных кантактаў паміж гарадамі-пабрацімамі.

С. Міхэру, які наведаў Мінск ужо трэці раз, з задавальненнем адзначыў вялікія змены, што адбыліся ў горадзе. Ён перадаў М. Кавалёву пасланне мэра горада-пабраціма Такэсі Сіmano і 35 малюнкаў дзяцей — вучняў пачатковай школы.

Члены японскай дэлегацыі гутарылі таксама са старшыней праўлення Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі В. Смірновым. С. Міхэру сардэчна падзякаваў за запрашэнне дэлегацыі ў Мінск, выказаў упэўненасць, што гэты відзіт будзе садзейнічаць умацаванню сяброўскіх і культурных сувязей паміж народамі Японіі і Савецкага Саюза. Госці наведалі мінскі Палац піянераў і школьнікаў, музеі, зрабілі паездку ў Брэст, дзе аглязелі мемарыяльны комплекс Брэсцкая крэпасць-герой, азнаёміліся з памятнымі месцамі Мінска.

ВЕЧАР У КАНАКРЫ

Мацаваць салідарнасць моладзі планеты ў барацьбе супраць імперыялізму, за мір і прагрэс усіх народаў — такая галоўная тэма інтэрнацыянальнага вечара, які адбыўся ў гэтай сталіцы з выпадку Дня нараджэння Ленінскага камсамола, што адзначаецца ў СССР 29 кастрычніка. У ім прынялі ўдзел прадстаўнікі маладзёжнай секцыі дэмакратычнай партыі Гвінеі, а таксама юнакі і дзяўчаты з Савецкага Саюза, Кубы, В'етнама, Венгрыі, Балгарыі, Польшчы, ГДР і Чэхаславакіі, якія працуюць у Гвінеі.

«Мы, прадстаўнікі гэтай моладзі, — заявіў у сваім выступленні член нацыянальнага камітэта моладзі Афрыканскай дэмакратычнай рэвалюцыі (ЖРДА) Гвінеі Усмар Дыарса, — лічым для сябе вялікім гонарам удзельнічаць у гэтым свяце». Ленінскі камсапол, адзначыў ён, карыстаецца заслужанай павагай прагрэсіўнай моладзі ўсёй планеты за яго актыўную ролю ў рэвалюцыйным перайтварэнні свету ў імя сацыяльнай справядлівасці і шчасця народаў.

старага рабочага накіраванні на вучобу ў інстытут. Ён жа ўсе гады вучобы плаціў ім дадатковую стыпендыю, а пазней прадаставіў месца па спецыяльнасці.

— Я проста не ўяўляю сябе на іншым заводзе, — гаворыць Антон. — Мяне не пакідае пачуццё, што я выконваю тут нейкую сваю, сямейную справу.

Дарэчы, іх сем'я таксама сфарміраваў завод. Так атрымалася, што і Міхаіл, і Аляксандр, і Святлана знайшлі сваё асабістае шчасце тут жа, «за заводскай праходнай». Антону і Аляксандру прадпрыемства ўжо выдзеліла асобныя кватэры. Міхаіл вырашыў будавацца самастойна, стаіць у чарзе на кааператыву.

КАМЕНТАРЫЙ САЦЫЯЛАГА

Яго дае Рыгор Давыдзюк, доктар філасофскіх навук, прафесар, член Прэзідыума Савецкай сацыялагічнай асацыяцыі.

— Рабочая дынастыя. Нават самыя сучасныя слоўнікі яшчэ не даюць тлумачэння гэтаму выразу. Па-ранейшаму права звацца дынастыяй яны пакідаюць сем'ям манархаў, якія змяняюць адзін другога на троне. Але ў нашай паўсядзённай рэчаіснасці такое паняцце ўзаконена даўно. Рабочая дынастыя — гэта не толькі спадчынасць бацькоўскай прафесіі, але і працяг сынамі духоўных традыцый бацькоў, іх ідэйнай блізкасці.

На тым жа заводзе імя Кастрычніцкай рэвалюцыі працуе яшчэ восем рабочых дынастый. Дзесяткі такіх дынастый ёсць на кожным буйным прадпрыемстве. Аб чым гэта гаворыць? Ды аб многім. І аб росце аўтарытэту рабочых прафесій у асяроддзі моладзі, і аб добрым уплыве на сем'і, дзе паўсядзённая праца ўзведзена ў ранг ганаровай справы, і аб тым, што моладзь з яе высокімі запатрабаваннямі задавальняе праца на сучаснай вытворчасці.

На прыкладзе Рыжкоўскай прасочваецца цікавая з'ява. Вырасла новае пакаленне рабочых, галоўнай рысай якіх стаў высокі ўзровень адукацыі. Васіль Цімафеевіч з тых рабочых, пра якіх кажуць: «вялікі практык», «залатыя рукі». Але сёння гэтага мала. Патрэбны шырокія спецыяльныя веды. Таму дзеці старага рабочага, нягледзячы на цяжкасці, вырашылі атрымаць вышэйшую адукацыю.

Тыповай з'яўляецца і сацыяльная атмасфера ў калектыве станкабудаўнікоў. Павага і пашанай акружаны тут чалавек працы. Завод дапамагае сваім работнікам не толькі павышаць кваліфікацыю, але і наладваць іх быт, выхоўваць дзяцей. Маладыя рабочыя праходзяць тут самую складаную і адказную навуку — жыццё сярод людзей.

«Голас Радзімы»

№ 45 (1460)

Парковая магістраль у Мінску.

На 113 языках народов мира

За годы Советской власти в нашей стране выпущено более 40 миллиардов экземпляров книг. Только в прошлом году у нас издано свыше 85 тысяч книг и брошюр общим тиражом 1,8 миллиарда экземпляров на 113 языках народов СССР и зарубежных стран.

Широкое развитие получило книгоиздание в минувшей пятилетке. Издательства страны выпустили за этот период более 8 миллиардов экземпляров книг, что почти на 1,5 миллиарда экземпляров больше, чем за предыдущее пятилетие. Такого количества книг не издаётся ни в одной стране мира.

Советская книга — носитель подлинных культурных ценностей, самых гуманных, передовых идей. Она играет важную роль в формировании мировоззрения советского человека, его нравственных убеждений, духовной культуры.

Из года в год увеличивается издание общественно-политической, научно-технической, экономической и производственной литературы, учебников и учебных пособий, справочников и энциклопедических изданий.

Огромными тиражами издаётся у нас художественная литература. В стране вышло более 150 миллионов экземпляров томов сочинений Л. Толстого, 143 миллиона экземпляров — А. Пушкина, 121 миллион экземпляров — М. Горького, свыше 80 миллионов экземпляров — А. Чехова, 24 миллиона экземпляров — Ф. Достоевского. Почти 500 раз выходили книги Т. Шевченко, свыше 200 раз издавались произведения классиков: белорусской литературы — Якуба Коласа, латышской — А. Упита, армянской — О. Туманяна, 100 с лишним раз выходили книги классика азербайджанской литературы Г. Низами, узбекской — А. Навои, грузинской — Ш. Руставели, эстонской — Э. Вильде.

Большой популярностью пользуются лучшие произведения современной советской литературы, и прежде всего книги М. Шолохова, К. Федина, Л. Леонова, А. Фадеева, А. Твардовского, К. Симонова, Н. Бажанова, П. Бровки, Э. Межелайтиса, М. Турсун-заде, Г. Абашидзе, Р. Гамзатова, Ч. Айтматова и других.

Советское книгоиздание является многонациональным. В 1975 году более 200 издательств выпускали литературу на 62 языках народов СССР, в том числе издания примерно на 50 языках народностей, не имевших до революции своей письменности. Характерен такой пример. Всего 10 тысяч человек насчитывает маленькая дальневосточная народность — нанайцы. Но и у них своя литература, свой талантливый писатель Григорий Ходжер, книги которого о жизни таежных охотников и рыбаков издавались общим тиражом почти три миллиона экземпляров и переводились на русский, эстонский, английский, испанский и французский языки.

Советское книгоиздание интернационально по своему характеру. По выпуску переводной литературы Советский Союз, как свидетельствует ЮНЕСКО, занимает лидирующее положение в мире. За годы Советской власти в нашей стране выпущены произведения авторов 101 зарубежной страны, причем многие из них в Советском Союзе изданы значительно большими тиражами, чем у себя на родине. Советские читатели получили 30 миллионов экземпляров книг Д. Лондона, 25 миллионов — В. Гюго, 28 миллионов — М. Твена, 24 миллиона — Ч. Диккенса и О. Бальзака, 20 миллионов — Э. Золя, 19 миллионов Ж. Верна, 18 миллионов — Т. Драйзера, 15 миллионов — Ги де Мопассана, 13 миллионов — Д. Голсуорси. Книжки зарубежных авторов переводятся на языки большинства народов нашей страны. Произведения У. Шекспира, к примеру, изданы на 28 языках народов СССР, В. Гюго — на 46, Лу Синя и Г. Сенкевича — на 23, И. Вазова, Ш. Петефи, Я. Гашека и Г. Гейне — на 20.

Советские люди имеют широкие возможности знакомиться и с творчеством зарубежных писателей XX века.

Сейчас завершается одно из самых значительных изданий художественной классики мира — 200 томов «Библиотеки всемирной литературы». В

эту серию входят шедевры литературы от древнейших времен до наших дней, тираж каждого из них 300 тысяч экземпляров.

Только за послевоенные годы у нас выпущено около 7 тысяч произведений американских и по 4,5 тысячи английских и французских авторов общим тиражом более 600 миллионов экземпляров. Решение Советского Союза о присоединении к Всемирной конвенции по авторским правам создало дальнейшие благоприятные возможности для расширения книгообмена, взаимообогащения культуры.

В настоящее время решено проводить в Москве регулярно, раз в два года (начиная с сентября 1977 года), международную книжную выставку-ярмарку. Выставка-ярмарка будет проходить под девизом «Книга на службе мира и прогресса».

Таков сегодняшний день советского книгоиздания. Но у наших издателей есть и нерешенные проблемы. Они порождены прежде всего резко возросшим спросом советских людей на книги, который мы не полностью удовлетворяем, ростом культурного и общеобразовательного уровня населения. Над решением этих проблем мы работаем в настоящее время. Книга — важное средство улучшения взаимопонимания между народами и духовного обогащения человеческой личности. В Заключительном акте общеевропейского совещания в Хельсинки обмену духовными ценностями уделено большое внимание.

Советские книгоиздатели разработали и осуществляют широкую программу по реализации хельсинкских договоренностей. Возрастает число переводных изданий, а также книг, выпускаемых совместно с издательствами других стран. Только в этом году в нашей стране выйдет в свет около полутора тысяч произведений зарубежных авторов. Государственный комитет Совета Министров СССР по делам издательства, полиграфии и книжной торговли заключил соглашения с ассоциациями издательств ряда стран, в которых предусмотрены меры по взаимному поощрению изданий книг авторов другой стороны, организации на взаимной основе выставок книг, стажировок редакторов, переводчиков и т. п. В Москве будет регулярно проводиться Международная книжная выставка-ярмарка. Советский Союз принимает активное участие в реализации программы ЮНЕСКО в области книгоиздания. В начале сентября этого года в Алма-Ате состоялся симпозиум ЮНЕСКО по развитию книгоиздания на национальных языках в многоязычных странах. Мы горды тем, что Международная книжная премия ЮНЕСКО за 1975 год присуждена нашей стране.

Советские издатели готовы внести свой вклад в расширение международного культурного сотрудничества. Мы намерены совместно с другими странами издавать книги, брошюры, плакаты на темы мира, безопасности и дружбы между народами, предлагаем нашим партнерам разработать крупные многосторонние совместные издания, расширить обмен книжными выставками, переводчиками, редакторами и т. п.

Мы готовы рассмотреть любые конструктивные предложения наших коллег, способствующие укреплению и дальнейшему расширению деловых контактов. Мы сторонники широкого обмена информацией в интересах мира и дружбы между народами. По нашему глубокому убеждению, международный книжный обмен может быть плодотворным лишь при соблюдении принципов равноправия, взаимного уважения суверенитета каждой страны и невмешательства в дела друг друга. Мы уверены, что в грядущие годы книга вновь продемонстрирует свою большую преобразующую силу, свою поистине незаменимую роль для духовного развития человечества, распространения правдивой информации, для утверждения на земле идей мира, гуманизма и прогресса.

Ираклий ЧХИКВИШВИЛИ,
первый заместитель председателя Государственного комитета Совета Министров СССР по делам издательства, полиграфии и книжной торговли.

АПН.

ИНДЫЯ ЧАКАЕ ГАСЦЕЙ

Беларуская мода... З кожным годам яна набывае ўсё большую папулярнасць. Новая калекцыя, створаная мастакамі рэспубліканскага Дома мадэлей, хутка адправіцца ў далёкае падарожжа — да жыхароў індыйскага горада Нью-Дэлі. Перад гэтай паездкай наш карэспандэнт Таццяна АНТОНАВА гутарыла з мастацкім кіраўніком Дома мадэлей Уладзімірам БУЛГАКАВЫМ.

— Дырэктар савецкага павільёна ў Нью-Дэлі А. ЗАХАРАЎ паведаміў, што грамадскасць горада, дзе павінна адбыцца выстаўка, з нецярплівасцю чакае гасцей. Раскажыце, калі ласка, аб гэтай паездцы. Чаму менавіта наша рэспубліка прадстаўляе Савецкую краіну за мяжой?

— З чатырнацатага лістапада ў Індыі адкрыецца нацыянальная выстаўка СССР, у якой будуць удзельнічаць дзве саюзныя рэспублікі — Беларусь і Азербайджан. Ужо на першым міжнародным фестывалі мод у Маскве ў 1967 годзе беларускі Дом мадэлей заявіў аб сабе як аб самабытным і таленавітым калектыве. Цяпер ён лічыцца адным з вядучых у краіне. Работы нашых мастакоў і мадэльераў адзначаліся медалямі і дыпламамі на фестывалях мод у Югаславіі, Польшчы, ФРГ, Японіі. Удзел рэспублікі ў нацыянальнай выстаўцы ў Індыі сведчыць аб растучай цікавасці да нашай рэспублікі і яе культуры.

— Якімі прынцыпамі карысталіся Вы як мастацкі кіраўнік фірмы пры стварэнні новай калекцыі?

— Сучаснае разуменне прыгажосці заключаецца ва ўмелым, тактоўным унясенні нацыянальнага каларыту ў характар моднага адзення, у тонкай і разумнай інтэрпрэтацыі народных традыцый, ва ўважлівым і асцярожным выкарыстанні фальклорнай спадчыны. Пры стварэнні калекцыі мы хацелі, каб гледачы прасякнуліся духам нашай культуры, убачылі ўсё багацце фарбаў і ўзораў беларускага адзення, захаваных сучаснай модай. Творцамі гэтых ансамбляў з'яўляюцца вядучыя мастакі Дома мадэлей І. Булгакава, М. Сычова, Т. Церахава.

— Кажуць, што словам немагчыма расказаць аб песні або карціне. Адно трэба слухаць, другое бачыць. Цяжка расказаць і аб прыгожым адзенні. Але ж, Уладзімір Васільевіч, крыху аб калекцыі.

— Яна складаецца са 120 мадэлей, выкананых у нацыянальных традыцыях. Інтэнсіўныя і насычаныя колеры тканін упрыгожваюць арнаментальную тасьма, маляўнічая вышыўка, дэкаратыўная аздаба. Характэрнай асаблівасцю калекцыі з'яўляецца і тое, што ўсе мадэлі ў ёй — з натуральных тканін, выработаныя ў рэспубліцы, — скуры, замшы, баваўны, ільну, шоўку.

Звярніце ўвагу: якой сціплай прыгажосцю вабіць доўгая вясчэрняя сукенка з ільнянога палатна з карункамі ручнай вязкі. А вось сукенка, на рукавах якой рассыпаліся чатырохпалёсткавыя кветкі, нібы журавіны на белым палатне, — такія, мабыць, апрапаналі дзіўчаты ў купальскую ноч...

ВЫСТУПАЮЦЬ «ДЗВІНСКІЯ ЗОРЫ»

Жадаючых уступіць у новы ансамбль было тры тысячы — практычна кожны дзесяты жыхар Наваполацка, маладога беларускага горада хімікаў. Аляксандр Серы, які 27 гадоў выступаў на прафесійнай сцэне, праводзіў конкурсны адбор. У выніку засталася сто чалавек. Гэта было ў жніўні 1971 года. А ўжо праз два гады ансамбль «Дзвінскія зоры» стаў лаўрэатам Усесаюзнага фестывалю моладзі ў Маскве. Яшчэ праз два гады прысвоілі званне «народны».

Наш рэпертуар, — расказвае кіраўнік ансамбля «Дзвінскія зоры» Аляксандр Серы, — мы складалі «па кроках». У выніку на сцэну былі перанесены цалкам узятая з жыцця народныя гуляні «У ноч на Івана Купалу», хараграфічная кампазіцыя «Стукаліха», убачаныя

Наогул, уся калекцыя — гэта маладосць, чысціня, жаночасць.

— Як будуць праходзіць дэманстрацыі мадэлей?

— Індыйскага гледача чакае цікавае тэатралізаванае відовішча. Камбінуючы розныя ансамблі і не парушаючы цэласнасці агульнай тэмы, у кожным выступленні пакажам па 60—70 мадэлей. Суправаджаць паказ будуць беларускія народныя і сучасныя мелодыі. А прадэманструюць мадэлі нашы манекеншчыцы — Наташа Захарова, Тамара Стасевіч, Жанна Рашэтнікава, Наташа Васільева.

Зразумела, перад такімі адказнымі выступленнямі ўсе мы вельмі хвалюемся.

ПЛАСЦІНКІ «МЕЛОДЫ»

Новымі запісамі папулярнага фанатэка аматараў беларускай музыкі. Усесаюзная фірма грамзапісу «Мелодія» падрыхтавала да выпуску альбом пласцінак, на якіх запісаны творы кампазітара Яўгена Глебава. Пласцінкі змогуць набыць для сваіх ка-

лекцыі і аматары фальклорнай музыкі. На працягу доўгага часу спецыяльная брыгада музыкантаў «Мелодыі» ездзіла па вёсках Беларусі і збірала народныя мелодыі, жартоўныя карагодныя песні.

ЮНАЦТВА ВАЛЯНЦІНА
ЛУКШЫ ПРАЙШЛО НА БУ-
ДОЎЛІ НАФТАБУДА, ДЗЕ
ЁН БЫЎ КАМСАМОЛЬСКИМ
ВАЖАКОМ. ПОТЫМ ВУЧО-
БА, РАБОТА У МАЛАДЗЁЖ-
НЫМ РЭСПУБЛІКАНСКИМ
ДРУКУ, ПІСЬМЕННІЦКАЯ
ТВОРЧАСЦЬ. ЁН ВЫДАЎ
НЕКАЛЬКІ ЗБОРНІКАЎ ПАЭ-
ЗІІ, З ПАЎДЗЕСЯТКА КНІ-
ЖАК ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ. НЯДАЎ-
НА ВАЛЯНЦІН ЛУКША ЗА-
КОНЧЫЎ БУЙНЫ ПРАЗЯІЧ-
НЫ ТВОР, ГЕРОЯМІ ЯКОГА
СТАЛІ ЯГО БЫЛЫЯ СЯБРЫ
ПА НАФТАБУДУ. НИЖЭЙ
МЫ ЗМЯШЧАЕМ УРЫВАК З
ГЭТАГА ТВОРА.

Цыбатая белабрысая дзяўчына ў зграбным клятчастым гарнітуры згодліва кінула галавой:
 — Все понятно... Так, товарищи?
 — Гут, гут, — пачулася з розных бакоў.
 — Вот видите, — белазуба ўсміхнулася Кочату Крысціна. — Ваши гости из Германской Демократической Республики все понимают... Можете продолжать, Николай Михайлович...
 — Дзякую, Крысціна... Зрабіць з іх сапраўдных будаўнікоў, якія здолелі справіцца з заданнем, што даручыла ім партыя. Якія, — і мы ў гэтым упэўнены, — паспяхова ўзвядуць нафтаперапрацоўчы завод, а потым сумесна з вашымі спецыялістамі працягнуць будаваць прадпрыемствы хімічнага комплексу...

— За эти дни мы с вами так подружались, что можно и без переводчика... Кроме того, язык танца не нуждается в переводе.
 — Калі так, — сказаў Васіль, становячыся поруч з Рыгорам, — мы да ваших паслуг, Крысціна.
 Выходзячы, Рыгор заўважыў, што Васіль яшчэ раз пільна ўгледзеўся ў чалавека ў тоўстых акуларах, згадаючы штосьці вельмі далёкае.
 Потым доўга блукалі па вуліцах, у каторы раз ахвотна падпывалі Крысціна яе любімую песню:
 Расцветали яблони и груши,
 Поплыли туманы над рекой...
 Так прашнуравалі горад з канца ў канец і, відаць, не на жарты стаміўшыся, Крысціна спытала:
 — А жена на Рыгора не бу-

вальна-мякка сказала Крысціна. — Читайте, Рыгор.
 — Адступаць некуды. Слухайце.
 Рыгор збочыў з тратуара, стаў пад таполькай, пачаў:
 Приляцели, собралися...
 Дзівакі!
 Дзе было такавішча,
 на ўзбярэжжа ракі,
 і зайшліся, прыжмурыўшы вочы,
 На гудроне цэнтральнай плошчы.
 Ім здалося, што пахне жывіцай узлесце
 і набраклай вясновай зямлёю.
 Бесклапотна мырмочуць глухаватыя песні.
 Пад старою, замшэлаю хвояй.
 Ды нядоўгім было такавішча глушцоў—

— Я-я?
 — Любимая у тебя есть?... Только не таись от меня, пожалуйста...
 — Ёсць, Крысціна.
 — И Рыгор на ней женится? И будет молодая красивая семья?
 — Як табе сказаць... М-магчыма... Але мы з ёй на гэту тэму яшчэ не гаварылі.
 Крысціна загадкава ўсміхнулася:
 — А как зовут твою девушку?
 — Як завуць?.. Каця.
 — Катя, — нека па-асабліваму смакуючы гэтае слова, паўтарыла Крысціна.
 — Так, Каця.
 — Красивое имя... У вас будет очень хорошая семья. Я уверена в этом, Рыгор, — сказала Крысціна.
 — І будзе маленькі сын, якога таксама назавуць Рыгорам, — сказаў Васіль.
 — Ты хочешь иметь сына? — спытала Крысціна. — Ты хочешь назвать его Рыгором?
 — Што вы, што вы, — сусеўся Рыгор.
 — А калі будзе дачка, — не здаваўся Васіль, — я абавязкова назавуць Кацяй. У гэтым сямействе будзе поўны парадак. Калі людзі так кахаюць адзін аднаго, абавязкова будзе парадак.
 — Катя, — зноў паўтарыла Крысціна і ціхенька заспявала:

Сустрэча

Пачуліся дружныя воплескі. Крысціна паспешліва пераклала, і госці разумеюча зматлялі галавамі. Толькі аснежанаму гадамі чалавеку ў тоўстых акуларах перакладаць не было патрэбы. Ён раз-пораз нахіляўся да Астрэйкі, гаварыў:
 — На вашей земле я видел много траншей и воронок, развалины дотов — следы кровавой минувшей войны. Химический комбинат будет памятником нашей дружбы, нашего сотрудничества, памятником миру... Потому и название его будет — По-ли-мир!..
 — Назва добрая, — пагадзіўся Астрэйка. — І галоўнае, што духу часу адпавядае.
 — О-о, да, да... Дух мира для всех очень хороший дух, — сказаў госць у тоўстых акуларах.
 — Нам гэта зразумела мо як нікому на свеце, — сказаў Астрэйка. — Два дзесяцігоддзі без вайны жывём... І чым больш не знаём вайны, тым больш усведамляем, якое гэта шчасце, калі на зямлі ўсталяваецца мір.
 — И когда мы с вами за кофе говорим про «По-ли-мир», это тоже большое счастье, — сказаў госць.
 Пачаліся танцы. Павольны вальс змяніўся заліхвацім «Казачком», засяроджанае танга — тэмпераментным шэйкам. Да Рыгора і Васіля падышла Крысціна:
 — А я не забыла, молодые люди, что вы обещали показать мне свой ночной город.
 — Абяцалі, Крысціна, — прыўзняўся Рыгор. — Ні я, ні Васіль ад гэтага не адмаўляемся. Толькі як вы пакінеце сваіх калег без перакладчыка?

дет шуметь?.. Не приревнует к молодым гостям?..
 — Жонка? — здзіўлена перапытаў Рыгор. — Няма ў мяне, Крысціна, жонкі. Халасцяк я.
 — Холостьяк...
 — Так, халасцяк. Мужчына, які не жанаты.
 — Понятно, понятно... Мне говорили, ты пишешь стихи, Рыгор... Книгу пишешь? — спытала Крысціна.
 — Не інакш Васіль мядзведжую паслугу зрабіў. У-ух, — зірнуў ён весела-злосна на Васіля.
 — Каюся, — прызнаўся Васіль. — Было.
 — Так, Крысціна, сёе-тое пішу, — сказаў Рыгор. — Але кніга гэта будзе ці проста дзённік будаўніка, гаварыць яшчэ рана. Ці мала ў каго хобі ёсць.
 — Хобби. Да, — сказала Крысціна. — Хобби это хорошо. И если ты так влюблен в свой город, в свою работу, в своих друзей, книга получится. И ты вышлешь ее мне с автографом.
 — Атрымаецца — вышло.
 — Буду надеяться. А вот сейчас, Рыгор, ты не мог бы прочитать нам несколько строк?
 — Ён можа, — уставіў Васіль.
 — Тогда прочитай, — папрасіла Крысціна. — Мне будет очень интересно послушать.
 — Тут прачытаць? На вуліцы? — здзіўліўся Рыгор. — Ня зручна неяк, і нязвычна.
 — Наш Рыгор привык чытаць вершы толькі ў вялізных палацах... Пры вялікім сцяжэнні народу, — сказаў Васіль.
 — Василь, дайте своему коллеге собраться, — патраба-

Раскалоў першы промень морак,
 і ўбачылі птушкі:
 з усіх бакоў
 Нібы воблачка белы горад.
 Рыгор пакланіўся, і Васіль з Крысцінай дружна запляскалі ў далоні.
 — Спасибо, Рыгор, — сказала Крысціна.
 — Што-небудзь зразумелі? — спытаў Рыгор.
 — Зразумелі, — паўтарыла за ім Крысціна.
 — І ўсё? — перапытаў Рыгор.
 — Усё, — усміхнулася яна.
 — Вы мяне яшчэ раз здзіўляеце, Крысціна. Аразу так схапілаць па-беларуску. У вас сапраўдны талент філолага.
 — Какой там «талент», — запярэчыла Крысціна. — Просто надо стремиться зра-зу-мець!
 — Талент. Не будзьце занадта сціплымі, Крысціна.
 — Если бы ты, Рыгор, читал на совсем непонятном языке, по лицу, по произношению, по глазам можно было бы понять, что стихи написаны про то, что очень дорого сердцу. Так писать и говорить может только очень влюбленный человек.
 — Гэта вы трапна заўважылі, Крысціна, — умяшаўся ў размову Васіль. — Вельмі трапна.
 — Василь... Зноў, — зірнуў на Васіля Рыгор. — Я цябе, Васіль, адвакатам не наймаў...
 — Только не спорьте, не спорьте при мне, — кранула Крысціна за локаць Васіля і, павярнуўшыся да Рыгора, спытала. — Правда, Рыгор, ты, случайно, не влюблен?

...Выходила на берег Катюша,
 На высокий берег на крутой...
 Васіль выбраў паўзу і нарэшце спытаў пра тое, пра што яму карцела спытаць у Крысціны яшчэ на пачатку вечара:
 — Крысціна, скажыце, а як завуць таго чалавека ў тоўстых акуларах?.. Таго сівога?..
 — Генрих. Наш ведущий инженер... Спец в химической промышленности... Кстати, он и у вас будет строить.
 — Генрих? — задумліва прагаварыў Васіль і зазірнуў Крысціне ў вочы. — А вы не пераблыталі?
 — Генрих. Я яго давно знаю... Его многие знают... Вы так смотрите на меня, будто вспоминаете, что где-то видели нашего Генриха Рейнера.
 — Бачыў?.. Здаецца, бачыў... Вы калі ад'язджаеце, Крысціна, з нашага горада?
 Крысціна зірнула на гадзіннік:
 — Еще нескоро.
 — І ўсё ж?
 — В десять.
 — Тады вяртаемся. Я павінен сустрэцца з ім... Я павінен пагаварыць з Генрыхам Рэйнерам... Абавязкова павінен... Гэта ён дапамог мне выжыць-выратавацца ў вайну... Спяваемся, Крысціна... Рыгор...
 Неба бралася на світанне.

— Займацца вывучэннем этнаграфіі танцавальнай народнай лексікі, яе сцэнічнай апрацоўкай, рэпэціраваць, раз'язджаць па гарадах і вёсках з канцэртамі, працаваць над новым рэпертуарам з людзьмі, у якіх ёсць асноўная работа, мабыць, нялёгка? — задаём пытанне балетмайстру.
 — Так, вядома: але многае залежыць ад кіраўніцтва Наваполацкага нафтаперапрацоўчага завода, дзе працуе большасць удзельнікаў ансамбля, — адказаў балетмайстар. — У нашым распараджэнні цудоўны Палац культуры нафтавікоў, там мы рэпэціруем і выступаем. Выдаткі на касцюмы, музычныя інструменты, на арганізацыю гастролей бяра на сябе прадпрыемства. Усе ўдзельнікі ансамбля працуюць у першую змену, каб мець вольныя вечары для рэпетыцый. А гастролі, паездкі фальклорнай групы (стварылі мы і такую) прымяркоўваем да летняга адпачынку рабочых, святаў і выхадных дзён.
 — Сапраўднае мастацтва вымагае вялікай аддачы. Нездарма ж вы патра-

буеце ад салістаў дасканалай адпрацоўкі дэталей у кожным танцы. Дзе прыходзіць грань паміж майстэрствам прафесійных танцораў і самадзейных?
 — Я не магу не патрабаваць ад выканаўцаў дасканаласці. Але я ніколі не ставіў сваёй мэтай выходзіць будучых прафесіяналаў. Мяне зусім не бянтэжыць, што адна з лепшых салістак ансамбля Таісія Ізідэрава не будзе танцоўшчыцай на прафесійнай сцэне. Яна любіць сваю работу, вучыцца на вячэрнім аддзяленні політэхнічнага інстытута, выходзіць на дачку. Наш саліст Віктар Караткевіч — шафёр аўтабазы — выглядае на сцэне прыроджаным артыстам, але не збіраецца пакідаць асноўную прафесію. Мае адносіны да гэтых людзей такія ж, як і да тых, хто марыць стаць прафесіяналам. Аднак, па майму глыбокаму перакананню, самадзейнасць захопленых, таленавітых людзей не павінна разлічвацца на скідкі. Майстэрства — справа нашага гонару.
 Вольга ІВАНОВА,
 Юрый САПАЖКОУ.

У МАСКОЎСКИХ ВИДАВЕЦТВАХ
 Зборнік прозы маладога беларускага пісьменніка Алеся Жуна «Снег под солнцем» папоўніў серыю «Молодые голоса», якую выпускае маскоўскае выдавецтва «Молодая гвардия». Дзякуючы «Советскому писателю»

усесаюзны чытач атрымаў магчымае пазнаёміцца з творчасцю Вольгі Іпатавай. У зборнік «Крыло» ўключаны вершы паэтэсы ў аўтарытаўным перакладзе з беларускага С. Кузняцовай.

Народны тэатр Палаца культуры Белсаўпрофа Мінска выступаў у Крыме, у Эстоніі. За дваццаць гадоў калектывам пастаўлена 35 спектакляў. У рэпертуары тэатра—творы У. Маякоўскага, М. Горкага, А. Карнейчука, В. Быкава і іншых пісьменнікаў. **НА ЗДЫМКУ:** маладыя актёры—інжынеры А. РЭДЗЬКІН і Л. КАМЫШЫК.
 Фота В. ВІТЧАНКІ.

АДУКАВАНЫЯ, ВЕТЛІВЫЯ, СТРОГІЯ

10 ЛІСТАПАДА У НАШАЙ КРАІНЕ УРАЧЫСТА АДЗНАЧАЕЦЦА ДЗЕНЬ МІЛІЦЫІ

У канцы змены да рабочых адной з брыгад Мінскага трактарнага завода падышоў прадстаўнік прафсаюзнага камітэта.

— Вы ўсе добра ведаеце Мікалая, — паказаў ён на высокага маладога хлопца. — Хоча ісці працаваць у міліцыю. Вам вырашаць, дасце вы яму рэкамендацыю

на работу ў органы ўнутраных спраў ці не.

Абмеркаванне было нядоўгім. І рашэнне калектыву аднагалоснае: «Рэкамендаваць».

Тады ўзяў слова сівы падпалкоўнік з ордэнскімі планкамі на кіцелі.

— Міліцыянеру трэба быць у першую чаргу культурным і адукаваным чала-

векам, — пачаў падпалкоўнік. — Ён павінен самым строгім чынам захоўваць сацыялістычную законнасць, ветліва і ўважліва адносіцца да грамадзян. Ну, і, вядома, дасканала валодаць радыёапаратурай, фотатэхнікай, аўтамататранспартам, прыёмам абароны без зброі.

Закончыў сваё выступленне падпалкоўнік словамі

першага «ўсесаюзнага старасты» М. Калініна: «Міліцыя — гэта люстра савецкай улады...»

З кастрычніцкага залпа «Аўроры» чалавек з вінтоўкай і чырвонай павязкай на рукаве стаў сімвалам надзейнай аховы інтарсаў дзяржавы, правоў і маёмасці ўсіх працоўных. 10 лістапада 1917 года па ініцыятыве У. І. Леніна з узброеных рабочых атрадаў і чырвонагвардзейцаў была ўтворана міліцыя. Яна моцна звязана з працоўнымі, абавязана ў сваіх дзеяннях на сумленных людзей, якія зацікаўлены ў падтрыманні парадку ў савецкім грамадстве. Міліцыя — слуга народа, без падтрымкі працоўных яна не зможа выканаць ускладзеныя на яе задачы.

На работу ў міліцыю маладых людзей прымаюць, як правіла, толькі па накіраванню калектываў працоўных або пасля службы ў арміі. З адным з іх мы сустрэліся ў аддзеле ўнутраных спраў, які падпарадкоўваецца выканкому Савета дэпутатаў працоўных Цэнтральнага раёна Мінска.

«Малады афіцэр, майстар спорту, адзін з нашых лепшых работнікаў» — так яго ахарактарызавалі супрацоўнікі.

— Віктар Келер, — прадставіўся старшы лейтэнант.

— Тры гады працую ў крымінальным вышуку. Асноўны напрамак — актыўная прафілактыка і папярэджанне правапарушэнняў, раскрыццё злачынстваў, работа, як мы гаворым, з «цяжкімі» падлеткамі, узаемадзеянне з народнымі дружынамі.

Дарэчы, народныя дружыны — узор шырокага ўдзелу грамадскасці ў ахове парадку. Людзі з чырвонымі павязкамі ў вольны ад

работы час дзяжураць на вуліцах і ў скверах, папярэджваюць парушэнні грамадскай дысцыпліны.

Адзін з кіраўнікоў Упраўлення ўнутраных спраў горада Мінска палкоўнік А. Матвееў заўважыў:

— Народныя дружыны — гэта фактычна адна з форм актыўнага ўдзелу грамадзян у кіраванні дзяржавай. На радзіўся гэты пачын у калектывах працоўных як праўленне клопату людзей аб умацаванні правапарадку, узмацненні барацьбы з адхіленнямі ад нашых норм паводзін і маралі.

Потым мы сустрэліся з работнікамі дзіцячых пакояў, падраздзяленняў дарожнага нагляду, участковымі інспектарамі... На развітанне нам прапанавалі начны рэйс з экіпажам патрульнай машыны ў адным з новых ускарэінных мікрараёнаў горада. За восем гадзін работы патруль падабраў аднаго нецвярозага ў скверыку, адвёў у дзіцячы пакой малаго, які згубіўся і не памятаў свой дом, супакой пасварыўшыхся мужа і жонку. У астатні час мы павольна праяжджалі па вуліцах, углядаліся ў начных прахожых, чакалі выкліку па радыёстанцыі. Але яго так і не было.

В. ГРУЗДЗЕЎ.

НА ЗДЫМКАХ: зверху ўніз — служба ў міліцыі пачынаецца з прысягі; у дзяжурнай частцы Упраўлення ўнутраных спраў Мінгарвыканкома; інспектар дзіцячага пакоя міліцыі Алена АТРЫШКА ў школе; аўтаінспектары перад дзяжурствам; курсанты школы міліцыі Аляксандр КРЫГЕР і Аляксандр МЕЛЬНІЧОНАК у час адпачынку.

Фота Я. КАЗЮЛІ.

гумар

Два рыбакі сядзяць на беразе.

— Уяўляеш, мне сёння ноччу прыснілася, што я сяджу на беразе ракі з Сафі Ларэн. Навокал — нікога...

— Ну і што далей?

— І быццам бы я злавіў акуня на тры кілаграмы!

— А яна?

— А ў яе не клюе!

Жонка памёршага палітычнага дзеяча ўдзельнічае ў спірытычным сеансе. Нарэшце

медыуму ўдалося наладзіць з ім сувязь, і нябожчык перадаў просьбу прыслаць яму блок цыгарэт. Удава ўсклікнула:

— Але ж ён не сказаў, куды іх прыслаць — у пекла або ў рай?

— Па-мойму, усё зразумела, — сказаў медыум. — Ён жа не прасіў запалак!

— Уяўляеш, калі я паляваў у Сахары, з-за пясчанага ўзгорка нечакана выскачыў леў.

Я за стрэльбу — як на зло заеў затвор! Скочыў у машы-

ну — чортаў матор не заводзіцца! Калі б я не ўлез імгненна на дрэва, то з табой бы ўжо не размаіляў!

— Так, але ў Сахары не растуць дрэвы!

— У хвіліны небяспекі, павер, на такія дробязі не звяртаеш увагі!

— Як справы, сеньёр Джавані?

— Вельмі дрэнна. У мяне ў лайцы цяпер не купляюць нават тыя, хто нікога не плаціць.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

НАШ АДРАС:

МІНСК-ГСП, ЛЕНІНСКІ ПРАСПЕКТ, 44.

ТЭЛЕФОНЫ: 33-07-82, 33-02-80, 33-03-15, 33-01-97.

Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КП Беларусі. Зак. 1625.